Rastąjį degintinį kapą, remiantis jo įkapėmis ir tyrinėjimų metu aptiktais atsitiktiniais radiniais, galima datuoti V–VIII a.

Žvalgomųjų tyrinėjimų duomenys rodo, kad šioje vietoje yra buvę viduriniojo geležies amžiaus pilkapių, kurių daugumos sampilai visiškai suardyti įvairių žemės darbų metu, tačiau dalis palaidojimų dar išlikę, gali būti išlikę ir kai kurių sampilų liekanų.

Jonas BALČIŪNAS

Survey of the territory of Tauragnai barrows in 1999

In 1999, LCCH did the archaeological surveys of Tauragnai barrows (Utena district). During them in the territory where supposed barrows were destroyed, the area of 40 m^2 was explored. In this area 1 disturbed cremation with burial items – an iron knife and a spearhead with a pronounced midrib – were found. Some stray finds – 2 axes with narrow blades and blunt ends, a socketed spearhead with a pronounced midrib, a fragment of a brass bracelet with thickened terminals were found. The burial can be dating from the 5-8th centuries.

Jonas BALČIŪNAS

PILKAPYNŲ ŽVALGYMAS RYTŲ LIETUVOJE

1998 ir 1999 m. KPC, be kitų darbų, žvalgė ir ieškojo naujų archeologijos vertybių kai kuriuose Rytų Lietuvos rajonuose. Ignalinos, Švenčionių, Vilniaus ir Zarasų rajonuose per šiuos dvejus metus aptikta 11 pilkapynų ar atskirų pilkapių ir Abejučių piliakalnis.

Ritkūniškės pilkapis (Ignalinos r., Dūkšto sen.) yra 1,2 km į V–ŠV nuo Ignalinos–Zarasų kelio, 0,5 km į PR nuo Dūkšto ežero ir tiek pat į V–PV nuo Beržinio ežero, Dūkšto girininkijos miške, 158 kvartalo PR dalyje. Pilkapis žvalgytas 1998 m., jį nurodė KVAD Utenos teritorinio padalinio darbuotojai.

Pilkapio sampilas apie 9 m skersmens, 0,8 m aukščio, su grioviais prie pagrindo. Sampile matyti kelios senos nedidelės duobės.

Vigodkos, Dūkšto pilkapis (Ignalinos r., Dūkšto sen.) yra 0,5 km į R–PR nuo Beržinio ežero ir tiek pat į Š–ŠR nuo Vigodkos, Dūkšto, Saksoniškių pilkapyno, į V–ŠV nuo Ignalinos–Zarasų kelio, jo pakraštyje, Dūkšto

girininkijos miške, 161 kvartalo vidurinėje dalyje. Pilkapis žvalgytas 1998 m., jį nurodė KVAD Utenos teritorinio padalinio darbuotojai.

Pilkapio sampilas apie 25 m skersmens, 1,2 m aukščio, prie pagrindo apjuostas maždaug 2–3 m pločio ir 0,5 m gylio grioviu. Pilkapio R kraštas gerokai apardytas, dalis griovio šioje pusėje užpilta platinant Ignalinos–Zarasų kelią ir čia įrengus poilsio aikštelę. Sampilo centre yra sena apie 10 m skersmens ir 0,5 m gylio duobė.

Vigodkos, Dūkšto pilkapis II (Ignalinos r., Dūkšto sen.) yra 0,55 km į R–PR nuo Beržinio ež., 0,1 km į ŠR nuo Vigodkos, Dūkšto pilkapio ir 30 m į R–PR nuo Ignalinos–Zarasų kelio, Dūkšto girininkijos miške, 161 kvartalo vidurinėje dalyje. Pilkapis žvalgytas 1998 m., jį nurodė KVAD Utenos teritorinio padalinio darbuotojai.

Pilkapio sampilas apie 7,5 m skersmens, 0,5 m aukščio, kiek sulėkštėjęs, su griovio žymėmis prie pagrindo.

Labanoro pilkapynas (Švenčionių r., Labanoro sen.) yra 2,3 km į R nuo Labanoro bažnyčios ir 0,2 km į Š nuo Labanoro ežero, į P nuo Kaltanėnų–Labanoro kelio, Švenčionėlių miškų urėdijos Labanoro girininkijoje, Labanoro girioje, 79 kvartalo PV dalyje. Žvalgytas 1999 m.

Pilkapyne yra 9 pilkapiai, išsidėstę nuo 2–3 m iki 10–20 m atstumu vienas nuo kito. Sampilai 8–14 m ir net 20 m (vienas) skersmens ir nuo 0,4–0,5 m iki 1–1,2 m aukščio. Kai kurie su pailgomis duobėmis prie pagrindo, dalis sulėkštėję ir deformuoti, daugelyje iškastos senos duobės.

Pailgio pilkapis (Švenčionių r., Pabradės sen.) yra apie 0,3 km į PV nuo Žeimenos kairiojo kranto, 0,2 km į P–PR nuo Pailgio kaimo ir 0,1 km į ŠV nuo Vilniaus–Turmanto geležinkelio, miške, brandžiame pušyne. Žvalgytas 1998 m., pilkapį nurodė V. Šimėnas.

Pilkapio sampilas maždaug 16,5–17,5 m skersmens, apie 1,2–1,3 m aukščio, žemo nupjauto kūgio pavidalo, prie pagrindo apjuostas plačiu grioviu. Pilkapio pakraščiuose matyti lyg dviejų nurinktų akmenų vainikų pėdsakai – grioveliai, yra išlikę keli paskiri jų akmenys. Sampilo viršuje iškasta nelabai sena apie 1×1,5 m dydžio ir 0,8 m gylio duobė, pats sampilas šiek tiek deformuotas.

Pailgio pilkapis II (Švenčionių r., Pabradės sen.) yra apie 0,25 km į PV nuo Žeimenos kairiojo kranto, tiek pat į Š–ŠV nuo Vilniaus–Turmanto

geležinkelio, 0,2 km į V nuo Pailgio pilkapio ir 0,1 km į P nuo Pailgio kaimo, miške, dar jauname, tačiau jau paaugusiame sodintame pušyne. Žvalgytas 1998 m.

Pilkapio sampilas maždaug 15–17 m skersmens, 1–1,2 m aukščio, kūgio pavidalo, gerokai deformuotas, kiek ištemptas ir sužalotas ariant žemę miškui sodinti.

Pabradės pilkapynas III (Švenčionių r., Pabradės sen.) yra apie 1,1 km į R nuo Vilniaus–Švenčionių kelio tilto Pabradėje per Vilniaus–Turmanto geležinkelį, 0,7 km į Š nuo Žvirzdžiūnų pilkapyno, 0,3 km į P nuo Pabradės pilkapyno ir 50 m ta pačia kryptimi nuo Vilniaus–Švenčionių kelio, Pažeimenės girininkijos Pabradės miške, 38 kvartalo ŠV dalyje. Žvalgytas 1999 m.

Pilkapyne yra 28 pilkapiai, išsidėstę gana lygioje vietoje nuo 1–2 m ir 5–10 m iki 45 m atstumu vienas nuo kito. Pilkapių sampilai nuo 6–9 m ir 10–12 m iki 18–19 m skersmens bei nuo 0,3–0,5 m iki 0,8–1 m ir 1,5 m aukščio, su grioviais bei pailgomis duobėmis prie pagrindo. Kai kuriuose pilkapiuose matyti vainikų akmenys, dalis sampilų sulėkštėję, daugelyje iškastos įvairaus senumo duobės. Viename sampile, esančiame pilkapyno viduryje, dar palyginti neseniai iškasta maždaug 2,5×3 m dydžio, apie 1,5 m gylio duobė.

Rinkūnų pilkapynas (Švenčionių r., Sarių sen.) yra 0,7 km į R–PR nuo Švenčionėlių–Sarių kelio, 0,65 km į PR nuo Sudotos pilkapyno ir 0,4 km į V nuo Kirdeikiškės pilkapyno, Žeimenos girininkijos Rinkūnų miške, 140 kvartalo ŠR dalyje, į Š – ŠV nuo miško keliuko. Pilkapynas žvalgytas 1998 m., jį nurodė V. Striužas.

Pilkapyne yra 2 pilkapiai, išsidėstę ŠR–PV kryptimi maždaug 6 m atstumu vienas nuo kito. Didesniojo, PV pilkapio sampilas deformuotas (vienas jo šonas lyg nuskleistas), 15,5 m ilgio ŠR–PV kryptimi, 12,5 m pločio ir 1,2 m aukščio, prie pagrindo apjuostas 4 pailgomis, iki 0,6 m gylio duobėmis. Sampilo viršuje yra nelabai sena apie 2 m skersmens ir per 1,5 m gylio duobė bei kelių senų nedidelių duobių žymės.

Mažesniojo, ŠR pilkapio sampilas 9,5 m skersmens ir 0,5–0,6 m aukščio, su 3 lyg pailgų duobių pėdsakais prie pagrindo, kiek sulėkštėjęs.

Stirnių pilkapynas II (Švenčionių r., Labanoro sen.) yra 0,2 km į PR nuo Kaltanėnų–Labanoro kelio, 0,15 km ta pačia kryptimi nuo Stirnių pilkapyno ir 50 m į ŠR nuo kelio iš Lakajos į Kaltanėnų–Labanoro kelią,

Labanoro girininkijos miške, 75 kvartalo P dalyje. Pilkapynas žvalgytas 1999 m., jį nurodė E. Remecas.

Nedidelėje ir neaukštoje plokščiaviršėje kalvoje, retame pušyne, nuo 2–3 m iki 12 m atstumu vienas nuo kito išsidėstę 6 pilkapiai. Jų sampilai 8–10 m skersmens ir 0,5–1 m aukščio, su grioviais bei pailgomis duobėmis prie pagrindo, viename pastebėta vainiko akmenų. Dalis pilkapių sulėkštėję, kai kuriuose matyti seniai iškastų duobių pėdsakai.

Dvyliškio, Paraisčių pilkapis II (Vilniaus r., Sužionių sen.) yra 0,2 km į PV nuo Dvyliškio, Paraisčių pilkapyno, 0,1 km ta pačia kryptimi nuo kelio iš Sužionių į Vilniaus–Pabradės kelią – ir 70 m į V nuo Dvyliškio, Paraisčių pilkapio, Pabradės girininkijos Kregždės miške, 83 kvartalo Š – ŠR dalyje. Žvalgytas 1998 m., nurodė V. Šimėnas.

Pilkapio sampilas maždaug 8 m skersmens ir 0,4–0,5 m aukščio, prie pagrindo apjuostas trimis pailgomis duobėmis, kiek sulėkštėjęs.

Galminių pilkapynas IV (Zarasų r., Degučių sen.) yra 1,05 km į P–PR nuo Utenos–Zarasų kelio, 0,15 km į Š–ŠV nuo Galminių pilkapyno, vadinamo Švedkapiais, 80 m į PR nuo Galminių pilkapyno III (KPC darbuotojų aptikto 1997 m.) ir 50 m į P nuo Galminių kaimo kapinių, Antalieptės marių pusiasalyje, miške. Žvalgyta 1998 m., pilkapyną nurodė J. Nemanis.

Pilkapyne yra 3 pilkapiai, išsidėstę viena eile ŠV–PR kryptimi, 21–24 m atstumu vienas nuo kito. Pilkapių sampilai 7,5–8 m skersmens, 0,8–1 m aukščio, prie pagrindo apjuosti 2–4 grioviais. PR sampile gana seniai iškasta nemaža pailga duobė.

Jonas BALČIŪNAS

Survey of barrow cemeteries in the Eastern Lithuania

In 1998-1999 11 barrow cemeteries or individual barrows were discovered. They are Ritkūniškė barrow, 2 Vigodka (Dūkštas) barrows (Ignalina district, Dūkštas ward, blocks 158 and 161 of the forest of the Dūkštas forestry), Labanoras barrow cemetery (Švenčionys district, Labanoras ward, block No 79 of Labanoras forest), 2 Pailgys barrows (Švenčionys district, Pabradė ward, the forest of the Pailgis village), Pabradė barrow cemetery III (28 barrows in Švenčionys district, Prabradė ward, block 38 of Pabradė forest of the Pažeimenė forestry), Rinkūnai barrow cemetery (2 barrows, Švenčionys district, Sariai ward, Block 140 of Rinkūnai forest of the Žeimena forestry), Stirniai barrow cemetery II (6 barrows, Švenčionys district, Labanoras ward, block 75 of the forest of the Labanoras forestry), Dvyliškis (Paraisčiai) Barrow II (Vilnius district, Sužionys ward, Block 83 of Krežglė forest of the Pabradė forestry), Galminiai barrow cemetery IV (3 barrows, Zarasai district, Degučiai ward, 50 m to the south of the Galminiai village's cemetery.

Zenonas BAUBONIS, Bronius DAKANIS

NAUJASODŽIO PILKAPIO VIETOS ŽVALGYMAS 1999 M.

1999 m. KVAD vykdė Naujasodžio spėjamo kapinyno (Radviliškio r., Alksnupių sen.) žvalgomuosius tyrinėjimus (vadovas B. Dakanis). 1986 m. MMT ekspedicijai buvo nurodyta, kad prie Stonių sodybos, Šakos tvenkinio pakrantėje išarta kaukolių ir ietigalių (žr. Dakanis B., Merkevičius A.: *ATL 1986 ir 1987 metais*, V., 1988, p. 181). Vadovaujantis šiais duomenimis, 1992 m. radimvietė kaip kapinynas įrašyta į Išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašą (IP 1452/A).

Spėjamame Naujasodžio kapinyne ištirtas bendras 20 m^2 plotas (2 plotai po 10 m^2). Kapų neaptikta.

Išsiaiškinta, kad spėjamo kapinyno teritorijoje XX a. pradžioje buvę užkasti ardomų pilkapių, vadinamų Kapmilžiais, kapų kaulai ir įkapės (Kapčiuje), o vėliau palaidota laisvamanė ir, matyt, partizanai. Naujasodžio pilkapių vieta yra 0,2 km į PR nuo Šakos bei Uosupio santakos, užtvenktos Šakos dešiniajame krante, kalvelėje (žr. Dakanis B., Merkevičius A.: *ATL 1986 ir 1987 metais*, V., 1988, p. 180). Žvalgant ariamą pilkapių vietą, rastas pjautuvas ir pjautuvėlis.

Zenonas BAUBONIS, Bronius DAKANIS

Survey of the territory of Naujasodis barrow in 1999

In 1999 DCHP did the survey of supposed Naujasodis barrow cemetery (Radviliškis district, Alksnupiai ward). In the supposed Naujasodis barrow cemetery the area of 20 m^2 was explored. No burials were found. Naujasodis Barrow Cemetery is 0,2 km to the south-west from the confluence of the Šaka river and the Uosopis river. While surveying the arable place of the barrow cemetery, a sickle was found.

Zenonas BAUBONIS, Bronius DAKANIS

VILKIAUTINIO PILKAPYNO BEDUGNIO EŽERO PAKRANTĖJE TYRINĖJIMAI 1999 M.

1999 m. tyrinėjimų metu Bedugnio ežero V pakrantėje, į P nuo J. Šimkonytės sodybos rasta Vilkiautinio pilkapyno (Varėnos r.) tąsa. Suartame plote matėsi